

Nr 15.

Ankom till riksdagens kansli den 23 februari 1939 kl. 5 e. m.

Utlåtande i anledning av väckta motioner om lagstiftning rörande reglering av brandpersonalens arbetstid.

Andra lagutskottet har till behandling i ett sammanhang förehaft två inom riksdagen väckta, till lagutskott hänvisade motioner, nämligen nr 171 i första kammaren av herr *Theodor Magnusson* och herr *Heïman* samt nr 248 i andra kammaren av herr *Nilsson* i Göteborg m. fl.

I motionerna, vilka äro likalydande, har hemställts, att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t måtte vidtaga sådana åtgärder, som kunna befinnas lämpliga för att brandpersonalens arbetstidsförhållanden måtte genom lagstiftning bli reglerade.

Beträffande de skäl, som motionärerna anfört till stöd för sin hemställan, får utskottet hänvisa till motionerna.

Enligt *brandstadgan den 15 juni 1923* åligger det varje stad att i enlighet med bestämmelserna i stadgan vidmakthålla ett brandväsen, som kan anses tillfredsställa skäliga anspråk på trygghet mot skada av brand (1 §). För varje stad skall finnas brandordning, upptagande de föreskrifter, som utöver de i brandstadgan eller eljest i vederbörlig ordning meddelade bestämmelser äro erforderliga för fullständigt och ändamålsenligt ordnande av stadens brandväsen. Till fullständigande av brandordningen äga stadsfullmäktige utfärda särskilda reglementen för brandstyrka, brandchef och vice brandchef samt för skorstensfejare (2 §). I varje stad skall finnas en brandstyrka av sådan omfattning, att stadens trygghet mot skada av brand kan anses tillfredsställande. Brandstyrkan skall i regel vara sammansatt dels av avlönad personal och dels av personal, som inträder på grund av medborgerlig plikt. Avlönad brandstyrka är *yrkesbrandkår*, när medlemmarna äro anställda med skyldighet att för avtalad tid odelat ägna sig åt brandtjänsten, och *borgarbrandkår*, när medlemmarna äro för avtalad tid förbundna att, vid sidan av sin borgerliga sysselsättning, ägna viss tid åt brandtjänst. Yrkesbrandkår skall vara kasernerad inom brandstation. Borgarbrandkårens medlemmar skola genom ändamålsenlig alarmeringsanordning kunna inkallas till tjänst å varje tid av dygnet. Den

på medborgerlig plikt grundade brandstyrkan utgör *allmänna brandkåren*. Denna skall bestå av erforderligt antal till eldsläckningstjänst lämpliga personer, som uttagits bland de tjänstpliktiga. Skyldig att tjänstgöra i allmänna brandkåren är envar i staden boende arbetsför man från och med det år, under vilket han fyller 20 år, till och med det, under vilket han fyller 50 år. Där avlönad brandstyrka finnes av sådan storlek, att stadens trygghet mot skada av brand kan anses tillfredsställande, äger länsstyrelsen på därom gjord framställning medgiva, att allmän brandkår ej skall upprättas. Likaledes må i stad, där s. k. *frivillig brandkår* finnes, denna kunna efter länsstyrelsens beprövande helt eller delvis ersätta annan brandstyrka (5 §). I brandordningen eller reglemente skola närmare bestämmelser meddelas angående brandchefens och vice brandchefens ävensom brandstyrkans åligganden samt vad därmed har samband (8 §).

I en särskild avdelning av brandstadgan, innefattande bestämmelser angående *landsbygden* har föreskrivits, att då landskommun därom gör framställning eller då länsstyrelse med hänsyn till byggnadstäthet eller befintligheten av eldfarliga inrättningar finner sådant erforderligt för beredande av trygghet mot skada av brand, äger länsstyrelsen efter vederbörandes hörande förordna, att vad i nämnda avdelning stadgas skall helt eller delvis gälla inom viss kommun å landet eller del därav (24 §). För kommun skall i sådant fall finnas brandordning, upptagande de föreskrifter, som utöver de i brandstadgan eller eljest i vederbörlig ordning meddelade bestämmelser äro erforderliga (25 §).

Lagen den 16 maj 1930 om arbetstidens begränsning äger — med vissa i lagen närmare angivna undantag — tillämpning å varje rörelse, industriell eller icke, så ock å hus-, väg- eller vattenbyggnad, vattenavledning eller annat dylikt särskilt arbetsföretag, för såvitt i rörelsen eller företaget till arbete för arbetsgivares räkning i regel användas flera än fyra arbetare, häri icke inräknad arbetare, som användes till arbete, vilket avses i undantagsbestämmelserna (1 §).

Arbetsrådet har i ett särskilt fall förklarat, att nämnda lag icke ägde tillämpning beträffande det av städernas brandkårer i tjänsten utförda arbetet. Härmed torde arbetsrådet hava avsett att uttala, att den verksamhet, som utövas av städernas brandväsen, icke är hänförlig till vare sig rörelse eller arbetsföretag i lagens mening (se det av chefen för arbetsrådet John Nordin utgivna arbetet »8-timmarslagen» sid. 19).

Därjämte må erinras om stadgandet i lagens 10 § 1 mom. rörande sådant arbete i hotell-, restaurang- eller kaférörelse som faller under lagens bestämmelser. Beträffande dylikt arbete må Konungen, där tillämpningen av huvudregeln angående arbetstiden prövas medföra synnerliga svårigheter, på framställning av arbetsrådet eller efter dess hörande föreskriva annan begränsning av tiden för arbetares användande.

Frågan om lagstiftning rörande brandpersonalens arbetstidsförhållanden har vid flera tillfällen varit föremål för riksdagens prövning.

Vid 1928 års riksdag väcktes två motioner, II: 286 av herr Samuelsson m. fl. och II: 290 av herr Törnkvist i Karlskrona m. fl., i vilka framställdes vissa yrkanden rörande brandpersonalens arbetstidsförhållanden. I förstnämnda motion hemställdes, att lagen om arbetstidens begränsning skulle omfatta brandmännen vid yrkesbrandkårer i landet eller, om detta icke bifölles, att riksdagen måtte besluta i skrivelse till Kungl. Maj:t begära utredning och förslag angående begränsning av brandmännens tjänstgöringstid. — I motionen II: 290 hemställdes, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t till 1930 års riksdag, då lagen om arbetstidens begränsning ånyo torde komma under statsmakernas omprövning, ville låta verkställa utredning rörande arbetstidsförhållandena vid rikets fasta brandkårer samt för riksdagen framlägga det förslag, vartill utredningen kunde giva anledning.

I sitt i ärendet avgivna utlåtande, nr 15, anförde andra lagutskottet följande:

Den verksamhet, som utövas av städernas brandväsen, är icke hänförlig till vare sig rörelse eller sådana arbetsföretag, som omförmälas i lagen om arbetstidens begränsning. Denna lag äger således icke tillämplighet beträffande brandmännens tjänstgöringsförhållanden. I detta avseende överensstämmer den svenska åttatimmarslagen med den vid Washington-konferensen år 1919 föreslagna konventionen angående arbetstidslagstiftning. Enligt utskottets förmenande måste det väcka starka betänkligheter att, såsom nu föreslås, utvidga denna lagstiftning till att omfatta sådan verksamhet som den här ifrågakarande.

Under behandlingen år 1926 av förslaget till lag om arbetstidens begränsning yttrade utskottet vid övervägande av frågan angående lagens giltighetstid, att, då frågan om revision av Washington-konventionen enligt en bestämmelse i densamma skulle tagas under övervägande inom tio år från det konventionen först trädde i kraft, vilket skedde den 13 juni 1921, lagens giltighetstid lämpligen borde bestämmas till utgången av år 1930. Härjämte anförde utskottet, att det givetvis torde kunna förutsättas, att Kungl. Maj:t under den fortsatta provisorietiden komme att med uppmärksamhet följa utvecklingen, såväl inom som utom landet, av de förhållanden, vilka kunde vara av betydelse för frågan om upprätthållandet och gestaltningen av förevarande lagstiftning och därvid ägna särskild uppmärksamhet åt de ledande industristaternas ställning. Vid sådant förhållande torde icke, såsom i motionen II: 290 föreslås, vara lämpligt att göra hemställan hos Kungl. Maj:t om verkställande till 1930 års riksdag, då lagen om arbetstidens begränsning förväntas ånyo komma under prövning, av utredning rörande arbetstidsförhållandena vid rikets brandkårer.

Ej heller synas enligt utskottets mening tillräckliga skäl föreligga att till utredning upptaga frågan om reglering av arbetstiden vid brandkårerna genom en vid sidan av den nu gällande åttatimmarslagen utfärdad formellt fristående lagstiftning. Med hänsyn till de växlande förhållanden, under vilka verksamheten vid brandkårerna måste utövas i olika städer och sam-

hällen, och ej minst till nödvändigheten att jämförelsevis fritt kunna avväga proportionen mellan brandmännens effektiva arbetstid och den tjänstgöringstid, som ej kan anses vara av arbetstids natur, möta tydligen svårigheter att på detta område reglera arbetsförhållandena med generella bestämmelser. Då ej heller omständigheter påvisats, som giva vid handen, att vederbörande kommuner såsom arbetsgivare bestämma brandmännens arbetstidsförhållanden på ett sådant sätt, att anledning finnes för riksdagen att trots här anförda betänkligheter ingripa för att med lagstiftning reglera nämnda förhållanden, får utskottet hemställa, att förevarande motioner icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Reservation anfördes av herr Linder jämte sex andra ledamöter. I reservationen hemställdes, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t an hålla, att Kungl. Maj:t måtte låta verkställa utredning rörande tjänstgöringsförhållandena vid de fasta brandkårerna i riket samt för riksdagen framlägga det förslag, vartill utredningen kunde giva anledning.

Riksdagen godkände utskottets utlåtande.

Vid 1929 års riksdag väcktes en motion, II: 178 av herr Törnkvist i Karlskrona, i vilken framställdes samma yrkande som i motionen II: 290 vid 1928 års riksdag.

I sitt utlåtande, nr 6, anförde utskottet, att utskottet vid det förnyade överbäggande, som ägnats spörsmålet, icke funnit skäl föreligga att frågä den ständpunkt, som utskottet intagit vid frågans behandling år 1928, i följd varav utskottet hemställde om avslag ä den då föreliggande motionen.

Även mot detta utlåtande anfördes reservation, denna gång av herr Linder och fem andra ledamöter, med samma yrkande som i reservationen vid 1928 års riksdag.

Utskottets hemställan blev emellertid bifallen av riksdagen.

Även vid 1930 års riksdag blev frågan föremål för prövning. I anledning av den då framlagda propositionen med förslag till lag angäende fortsatt giltighet av 1926 års arbetstidslag väcktes av fru Nordgren m. fl. en motion, II: 392, i vilken hemställdes, att arbetstidslagen jämväl skulle omfatta personalen vid yrkesbrandkårer, såväl brandförmän som brandmän.

Andra lagutskottet yttrade i sitt av riksdagen godkända utlåtande, nr 15, att utskottet icke funnit anledning frågä den uppfattning, utskottet hävdadt vid de båda närmast föregående riksdagarna, och förty icke kunde förorda bifall till motionärernas hemställan.

I motiveringen till de nu föreliggande motionerna har även berörts möjligheten att genom kollektiv avtal reglera brandpersonalens arbetsvillkor. Frågan om sådan möjlighet är förhanden har i ett fall underställt *regeringsrättens prövning*. Här må lämnas en kortfattad redogörelse för vad i detta hänseende förekommit.

Vid *stadsfullmäktiges i Uppsala* sammanträde den 15 april 1919 förelåg till behandling ett förslag till kollektivavtal med manskapet vid stadens brandkår. Förutom rena avlöningsbestämmelser innehöll förslaget föreskrifter om antagning och avsked, befordran till brandförman och vice brandförman, befordringsgrunder, uppsägning och lydnadsplikt, om rätt för brandchef i vissa fall att avskeda personal utan iakttagande av föreskriven uppsägningstid och att meddela varning, om arbetstiden och dess indelning, om semester, föreningsrätt, förbud mot strejk, lockout, bojkott eller blockad, förbud mot tillhörande av organisation i vissa fall samt om biläggande av meningsskiljaktigheter mellan parterna.

Stadsfullmäktige beslöt vid sammanträdet bland annat att *dels* uppdraga åt stadens lönenämnd att å stadens vägnar med den av brandmän vid stadens brandkår bildade avdelningen av svenska kommunalarbetareförbundet träffa kollektivt avtal av den lydelse, förslaget utvisade, *dels* förklara, att gällande reglemente för brandkåren skulle upphöra att gälla i de delar, detsamma vore stridande mot avtalets bestämmelser.

Sedan besvär över beslutet anförts hos *länsstyrelsen i Uppsala län*, undanröjde länsstyrelsen genom utslag den 30 september 1919 stadsfullmäktiges beslut. Länsstyrelsens utslag var av följande innehåll:

Som enligt § 4 i gällande (1874 års) brandstadga för rikets städer, om bestämmelser för brandstyrkan och dess befäl ansåges vara av nöden utöver vad i brandstadgan eller i fastställd brandordning innehölls, sådana bestämmelser skulle meddelas i särskilt reglemente, som av stadsfullmäktige eller, där de ej funnes, allmänna rådstugan utfärdades, samt utövningen av den rätt, som sålunda tillkomme stadens beslutande myndighet, icke kunde för längre eller kortare tid bindas genom avtal,

alltså och då förevarande s. k. kollektivavtal, som förutsatte viss organisation av brandstyrkan och vid vars antagande uttryckligen förklarats, att »nu gällande reglemente för brandkåren skulle upphöra att gälla i de delar, detsamma vore stridande mot avtalets bestämmelser», avsåge ämnen, vilka efter sin beskaffenhet och förut tillämpad uppfattning tillhörde området för sådant reglemente, som förut sagts,

funne länsstyrelsen stadsfullmäktiges klandrade beslut, för så vitt därigenom godkänts avtal i sådana ämnen, överskrida deras befogenhet, som beslutet fattat, och prövade förty med anledning av besvären lagligt samma beslut, vilket uppenbarligen fattats endast under förutsättning att det skulle bli i sin helhet gällande, att undanröja.

Vid föredragning av ärendet den 4 maj 1920 fann *regeringsrätten* ej skäl att göra ändring i länsstyrelsens utslag. (Se *regeringsrättens årsbok* 1920 ref. nr 35.)

Svenska kommunalarbetareförbundet har sedermera i skrivelse till Kungl. Maj:t den 16 januari 1933 anhållit, att sådana åtgärder måtte vidtagas, som lämpligen kunde finnas påkallade för undanröjande av de i nuvarande lagstiftning förefintliga hindren för slutande av kollektivavtal för brandpersonal. Sedan viss utredning verkställts och yttranden inhämtats från åt-

skilliga myndigheter och sammanslutningar, har en redogörelse för vad i ärendet förekommit lämnats i propositionen nr 66 till 1934 års riksdag med förslag till lag om ändring i lagen den 22 juni 1928 om vissa av landsting eller kommun drivna sjukhus. I propositionen har lämnats en utredning om den kollektiva avtalsformens användning beträffande brandpersonal m. m. (sid. 25—28) samt en översikt av de yttranden, som avgivits över kommunalarbetareförbundets framställning (sid. 28—32).

Föredragande departementschefen, statsrådet Möller, anförde i propositionen bland annat följande:

Vad beträffar brandpersonal, framgår av den föregående redogörelsen, att regeringsrätten i ett fall funnit hinder möta för stadsfullmäktige att reglera denna personals anställningsvillkor i kollektivavtalets form. Sedermera ha emellertid åtskilliga städer efter förhandlingar med personalen träffat uppgörelser i dessa frågor. Sådana uppgörelser ha antingen erhållit kollektivavtalets form eller ock fastställts såsom av stadsfullmäktige eller något deras organ utfärdade bestämmelser. Vid träffande av kollektivavtal synes nyssnämnda utslag av regeringsrätten ha beaktats på det sätt, att i avtalet gjorts förbehåll om giltigheten av de föreskrifter, vilka stadsfullmäktige utfärdat eller komme att utfärda såsom brandordning och brandreglemente.

Något lagligt hinder lär icke finnas för stadsfullmäktige att på sätt sålunda flerstädes redan skett efter förhandlingar med personalen enhetligt reglera dess anställningsvillkor, eventuellt även i kollektivavtalets form.

I fråga om brandpersonalen innefattade propositionen intet förslag.

I en den 31 januari 1939 meddelad dom i mål mellan svenska sjukhuspersonalförbundet, å ena, samt Norrbottens läns landsting och direktionen för Piteå lasarett, å andra sidan, har *arbetsdomstolen* enhälligt uttalat, att det med hänsyn till nu gällande lagstiftning måste betraktas såsom en åtminstone i väsentliga avseenden öppen fråga, för vilka kategorier av sådana arbetstagare hos stat eller kommun, som kunna betecknas såsom tjänstemän, kollektivavtal över huvud kunde slutas. För bedömandet av det till behandling förevarande målet hade det icke varit erforderligt, att *arbetsdomstolen* inginge på denna fråga i hela dess vidd, utan *arbetsdomstolen* hade i huvudsak kunnat inskränka sig till ett något mindre omfattande spörsmål, nämligen i vilken utsträckning frågor om antagande och entledigande av arbetstagare med tjänstemannaställning ävensom frågor angående dessas skyldigheter i tjänsten kunde regleras genom kollektivavtal. Enligt domen äro i kollektivavtal intagna bestämmelser i sådant hänseende icke bindande, såvitt angår tillsättande av befattningshavare med ämbetsmannans ansvar, men däremot bindande vid tillsättande av befattningshavare, som icke äro underkastade dylikt ansvar.

Här må även erinras om en i Svenska stadsförbundets tidskrift för år 1937 (sid. 171—181) intagen uppsats, i vilken professorn i straffrätt vid

Uppsala universitet F. G. P:son Wetter behandlat frågan om ämbetsmannansvar för kommunala arbetstagare. I uppsatsen har bland annat närmare utvecklats den uppfattningen, att tjänster t. ex. vid en brandkår, även om de på sitt område äro de mest underordnade, likväl äro nödvändigt förbundna med en självständig utövning av den betydenhet, att ämbetsmannansvaret där fyller funktionen att upprätthålla verksamhetens effektivitet (sid. 180). Av intresse i detta sammanhang torde även vara den redogörelse, som lämnats å sid. 35—45 i det av de sakkunniga rörande förhandlingsrätt för kommunala tjänstemän avgivna betänkandet (statens offentliga utredningar 1938: 56).

Av städer med yrkesbrandkår hava följande slutit mer eller mindre fullständiga kollektivavtal med brandpersonalen, nämligen Gävle, Hudiksvall, Lund, Mariestad (kombinerad yrkes- och borgarbrandkår), Söderhamn, Umeå, Uppsala, Visby (kombinerad yrkes- och borgarbrandkår) och Västerås. Därjämte finnas kollektivavtal för borgarbrandkårerna i Boden, Lidköping och Nässjö. (Avtalet för Boden omfattar enligt uppgift endast en befattningshavare.) I åtskilliga av dessa kollektivavtal finnas bestämmelser om ordinarie arbetstid och om fridygn. På andra håll har man, utan kollektivavtalets form, sökt tillmötesgå personalens önskingar på annat sätt, därvid de meddelade bestämmelserna i vissa fall reellt sett stå kollektivavtalet mycket nära.

I anledning av framställning från svenska kommunalarbetsreförbundet lämnade Kungl. Maj:t den 7 december 1934 i uppdrag åt socialstyrelsen att verkställa *utredning rörande arbetstidsförhållandena vid yrkesbrandkårerna*. Sedan utredningsuppdraget fullgjorts, hava resultaten av undersökningen offentliggjorts i Sociala meddelanden årgång 1935 sid. 665—690. De framlagda siffrorna hänföra sig i allmänhet till tiden omkring den 1 mars 1935. Vissa ur utredningen hämtade uppgifter må här återgivas. Antalet vid yrkesbrandkårerna i Sveriges städer anställda brandförmän och brandmän med full tjänstgöring utgjorde 920. Brandtjänstens anordning karakteriseras främst av hur ofta det s. k. fridygnet återkommer. I Stockholm åtnjöto de ordinarie brandmännen 4 fridygn under varje 9-dagarsperiod. För övrigt medgavs ledighet vart tredje dygn i 7 städer, vart fjärde dygn i 12 städer, ett dygn för varje period om 4—5 dagar i en stad, vart femte dygn i 12 städer, vart sjätte dygn i 3 städer och 4 dygn för varje period om 28 dagar i 2 städer. För den egentliga brandpersonalen växlade den genomsnittliga fritiden per vecka i olika städer mellan 24 och 73 timmar, medan tjänstgöringstiden i sin helhet uppgick till lägst 95 och högst 144 timmar i veckan. Den ordinarie arbetstiden varierade mellan 16 $\frac{3}{4}$ och 31 timmar i veckan, vartill på flertalet håll kom tjänstgöring som telegrafvakt. Om hänsyn toges till såväl den ordinarie arbetstiden som — i

förekommande fall — tjänstgöringen som telegrafvakt, skulle den effektiva arbetstiden per vecka hava uppgått till lägst $19\frac{3}{4}$ och högst 65 timmar. Härei inräknades icke tiden för utryckningsarbetet, vilket beträffande en stad uppgick till i medeltal $6\frac{1}{2}$ timmar i veckan men i allmänhet till avsevärt kortare tid.

Utskottet.

Frågan om genomförande av en laglig reglering av brandpersonalens arbetstid har vid flera tillfällen varit föremål för riksdagens prövning. Riksdagen har emellertid icke funnit skäl att göra någon framställning till Kungl. Maj:t om utredning i ämnet.

Sedermera har Kungl. Maj:t i anledning av en framställning från svenska kommunalarbetareförbundet givit socialstyrelsen i uppdrag att enligt en av Kungl. Maj:t godkänd plan verkställa utredning rörande arbetstidsförhållandena vid yrkesbrandkårerna. Vid föredragning av ärendet i statsrådet har dåvarande chefen för socialdepartementet anfört, att en sådan utredning borde företagas, innan slutlig ställning toges till frågan om en laglig reglering av brandpersonalens arbetstid. Sedan socialstyrelsen fullgjort sitt uppdrag, har resultatet av undersökningen år 1935 framlagts.

Utmärkande för arbetstidsförhållandena på ifrågavarande område är, att en avsevärd del av brandmännens tjänstgöring icke innebär effektiv sysselsättning. Detta förhållande har, såsom av de i redogörelsen här ovan lämnade uppgifterna framgår, kommit till tydligt uttryck vid socialstyrelsens undersökning.

Enligt utskottets mening tala starka skäl för att den utveckling i riktning mot en reglerad arbetstid, som sedan länge försiggått på ett flertal områden, även kommer brandpersonalen till godo. De säregna och på olika orter skiftande förhållanden, under vilka verksamheten vid brandkårerna måste utövas, komma emellertid sannolikt att vålla avsevärda svårigheter vid en eventuell laglig reglering av hithörande spörsmål. Att inordna brandpersonalen under den allmänna arbetstidslagen synes knappast låta sig göra. En tänkbar utväg vore att genomföra en särlagstiftning för ifrågavarande personal. Den omständigheten, att det här gäller en förhållandevis liten yrkesgrupp, torde ej böra utgöra hinder därför. Om en sådan särlagstiftning komme till stånd, skulle bestämmelserna troligen kunna smidigare anpassas efter de växlande förhållandena inom verksamhetsområdet.

Ovannämnda framställning från svenska kommunalarbetareförbundet är, i vad angår brandpersonalens arbetstidsförhållanden, sedan socialstyrelsen verkställt den anbefallda utredningen alltjämt beroende på Kungl. Maj:ts prövning. Utskottet förutsätter, att Kungl. Maj:t även i fortsättningen skall ägna uppmärksamhet åt det invecklade och svårlösta spörsmålet om en reglering av arbetstiden för ifrågavarande personal. Vid sådant förhållande har utskottet icke funnit tillräckliga skäl föreligga för riks-

dagen att för närvarande göra någon framställning i ämnet till Kungl. Maj:t.

Utskottet får därför hemställa,

att motionerna I: 171 och II: 248 icke måtte föranleda
till någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 23 februari 1939.

På andra lagutskottets vägnar:

DAVID NORMAN.

Vid ärendets behandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Norman, Linder, Löfvander, Knut Petersson, Sten, Wistrand, Ekströmer* och *Wahlberg*;

från andra kammaren: fröken *Hesselgren*, herrar *Olovson* i Västerås, *Pettersson* i Hällbacken, *Sandström*, *Hermansson* i Norrköping*, *Gardell* och *Hansson* i Örebro* samt fröken *Andersson**.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.
